

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“. Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O protisemitskem gibanju.

I.

Vse evropsko časopisje polni svoje predale s poročili o zločinah in grozodejstvih, ki se neki dan za dnevom vrše proti židom v Rusiji živečim. Da je na tem nekaj resnice, ne bode zanikaval nikdo, da se pa stvar neprimerno pretirava, to je jasno vsacemu, kdor ve, da je skoro vse evropsko časopisje v židovskih rokah in da je temu časopisju najglavnejša svrha, hujskati javno mnenje proti Rusiji, proti mlademu orjaku. Znamenito pri vsem tem pa je, da se večina evropskega prebivalstva nasproti vsem židovskim klicem „na pomagaj“ jako hladnokrvno obnaša, kakor bi hotelo tako izražati svoje prepričanje, da nij vse tako, kakor se poroča, in da je „izvoljeni rod“ temu silovito pojavljajočemu se sovražstvu sam kriv. Da, celo v drugih državah živeči židovi ne zavzimajo se posebno iskreno za svoje brate po krvi in veri, čujejo se pač ostre besede v židovskih listih, a dejanja in denarne podpore je bore malo in mogočno židovsko društvo „Alliance israelite“ iztišalo je do sedaj le nekoliko tisočakov.

Iz tega sme se sklepati, da so židovi v Rusiji svojo usodo in občni gnjev sami zakrivili. Kakor znano, se židovi s poljedelstvom niso nikdar pečali. Njih vera jim to naravnost zabranjuje, kajti v „Talmudu“ prestavljenem po dru. Avgustu Rohlingu se čita: „Če kdo 100 srebernjakov da v kupčijo, more vsak dan imeti mesa in vina, kdor pa za poljedelstvo izda 100 srebernjakov, mora vsak dan le sol in zelje jesti.“ (Tr. Jeb. f. 63,1.) Iz te verske zapovedi, še bolj pa iz specifično židovske posebnosti, ogibati se vsacemu težkemu delu, mora se izvajati faktum, da so židovi od nekedaj pečali se le s trgovino in barantijo. Tako je prišlo, da so si zlasti mej Malorusi in Poljaki osvojili skoro vso kupčijo na drobno in na debelo. Razen tega pa so vse

krčme in žganjarije v njih rokah. In to svoje krčmarjenje so zlasti v Galiciji tako zlorabili, da je v državnem zboru sklenena postava proti pijanstvu v prvej vrsti obrnena proti židom, kajti v tej postavi se prepoveduje, osebi, katera je jedenkrat v krčmi dolžna ostala, še kdaj dati jedi in pijače na upanje, ker se je le pogosto zgodilo, da se je poljska lehkoživnost pri pijači zlorabila in je marsikateri tako dolgo pil na upanje, da je zapil ves svoj imetek.

Da židovi pri svojih sredstvih niso baš izbirljivi, temu bode pritrtil vsak, kdor je čital v listih, da so „Rabbini“ v Galiciji za 10 gold. izstavljali smrtne liste onim židovskim mladeničem, ki so nastopili dvajseto leto in bi morali iti k vojaškemu naboru. Namestu mladeniča, kateri je šel za nekaj časa v Rumunsko ali kam drugam, prišel je njegov „tati“ k vojaški komisiji in predložil smrtni list in mladenič, ki je mej tem vesel prodajal tam doli kje stare hlače, vpisal se je v zapisnik mej mrtve, in nij mu treba nositi težke puške.

Taki in jednaki dogodki ne pospešujejo baš tolerance proti židom, kateri so za dober denar pri vsakem še tako predrznem in nevarnem podjetji. Ne bomo razlagali na široko, da so v zadnjem rusko-turškem boji židovski liferantje državo oslepili za več nego 20 milijonov rubljev — kar se je itak v vseh nemških časnikih čitalo — tega pa ne moremo prezirati, ker je uže tolikrat konstatovano, da je mej nihilisti največ židov, da je vse nihilistično gibanje od židov osnovano in vzdržano. Ljudje izredno visoko stoječi, katerim je na tem ležeče, da severni gigant ne more razvijati svojih sil, kakor bi rad, skrbje za to, da plučna vnetica v podobni nihilizma ne prestane. In kdo bi v ta namen služil bolje, nego podjetni in smeli rod Abrahamov. Iz tega uzroka čitamo mej nihilisti toliko nemških in židovskih imen. To je tudi uzrok, da Ignatjeva,

kateri je pravemu izvoru te notranje bolezni prišel na sled, tako strastno napadajo in bi ga na vsak način radi vrgli raz mogočni in vevplivni sedež.

Nihče ne more in ne sme odobravati izrodov surove sile, kakeršni se pojavljajo proti židom v Rusiji, a kdor preudari le to betvo, kar smo o tej zadevi napisali o židovih, kdor pozna njih nenasitljivo lakomnost, brezozirnost in podlost v dosegih dobička in užitka, pripoznavati bode moral, da je le njih obnašanje in izsrebavanje ljudskih žuljev razvnelo strasti in pouzročilo boj za obstanek. Žalostno je, da se v našem napredovalnem stoletju gode take reči, v stoletju, katero se tako rado ponša s humaniteto. A ravno židovi so največ grešili proti humaniteti, v svojej večnej domišljiji, da so v resnici „izvoljeni rod“, da je njim vse dovoljeno, odirali so brez usmiljenja in na vse možne načine svoje raznovrstne sosede in polnili si žep, kajti k temu jih nagiblje stoletja stara navada in njih verska načela, katera bomo naveli v prihodnjem članku.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. maja.

Poslanec grof **Coronini** baje namerava predložiti načrt zakona, po katerem bode o volitvi državnih poslancev, proti katerim se vložé protesti, odločil posebni sodni dvor, sestavljen iz članov najvišjega sodnega dvora, državnega in upravnega sodišča.

Državni zbor nadaljuje debato o carinskem tarifu. Glasovanje o posameznih točkah je zelo različno. Pri tem obravnavanji pa se stavi tudi silno mnogo predlogov o spremembi zakona.

Kakor se poroča iz Pešte, priporočil je Szlavy baje cesarju Ludoviku **Tiszo** kot državnega finančnega ministra; ta pa da kaže malo volje sprejeti tako mesto.

LISTEK.

Trinajsta hči.

Noveleta, iz francoskega preložil D. M.

Doktor Sorbier je sila ljubezniv in zgovoren mož; veselje ga je poslušati, kadar pripoveduje raznovrstne svoje pravljice. Ali on ne govori kar tja v jeden dan, temveč skuša s svojimi pripovedmi ganiti svojih bolnikov duh in srce.

Prišla sva vkup nekoč zvečer pri gospej, katera ga je dala zavoljo slabosti nemudoma poklicati. Ta gospa je imela najlepše in najredkejše lastnosti na svetu, le jedna sama senca je zatemnjevala njene v istini sijajne kreposti. Imela je namreč četvero otrok, ali škoda, da je jednega izmej teh menj ljubila, nego druge tri in je časih vsled tega ž njim prav krivično ravnala. Doktor je dobro vedel za to gospejino napako in ko smo ga taisti večer prosili, naj bi nam za kratek čas povedal, katero svojih preljubih povestij, pričel je to-le:

Jaz sem nekaj let uže svojo doktorsko čast užival, kar pridrvi 1832. leta kolera v Pariz in skoro

vsakega desetega v mestu pobere. Le tisti, ki kugo prav od blizu opazuje, zamore si njena pokončevalna, jadrna in grozovita dela misliti, in kolikor dolgo še živim, strašne podobe, ki jo je tačas naše stolno mesto imelo, nikdar pozabil ne bom. Le pomislite, naši mrličji so se po noči skrivaj odnašali; nam zdravnikom se je zapovedalo, resnično število žrtev zamolčavati, da bi strah še večji ne bil; saj je itak več ljudij iz strahu umrlo, nego li za pravo boleznijo.

V onem ogromnem poslopji, kjer se navadno stvari za vojaške potrebščine shranjujejo, sem imel jaz opraviti. To velikansko poslopje so bili v vsej naglici izpremenili v bolnišnico, a komaj je bilo za vse, mah na mah prihajajoče kužne bolnike prostora; kakor hitro je bila postelja prazna, takoj so položili vanjo družega bolnika, ki je izmej mnogih čakajočih ravno prvi na vrsti bil.

Jednega jutra, ravno sem bil obiskal sebi izročeno sobano s 33 posteljami, začujem slugo kličečega po prostem zdravniku. Takoj sem šel k njemu in on mi vroči listino s tem le napisom: „Mr. Dumiége, rue Culture Saint Catharine.“

Stopil sem urno na voz in v desetih minutah

sem bil v prvem nadstropji jedne najlepših hiš omejnene ulice, v prekrasem stanovanji.

Stopivši v salon, najdem petnajst osob, ki so, kakor obsedene, kričale, si roke lomile in gori pa doli letale. Strašni ta hrup me je vsega zmešal, skoro bi bil pozabil, po kaj sem prišel. Razen tega peklenskega trušča, je bilo še nekaj posebnega, gledati te kričeče in divje ljudi. Ko bi mi voznik ne povedal, da me popelje k bogatinu, gotovo bi si mislil, da sem zašel v kakšno deklško šolo; kajti naštel sem dvanajst popolnem jednako opravljenih mladih deklic v salonu.

Dasiravno nij verjetno bilo, dejal sem si vendar, da je moralo vseh teh dvanajst plavolasih, jednako velikih gospic na jeden in isti dan zagledati luč sveta, da so to zgolj sestre, — kajti bile so si čudno podobne!

Ko so me v salonu ugledale, jel se je vihar polegati. Mr. Dumiége in soproga sta me prijela za roko ter vèdla k gospici, katere poprej še nijsem videl. Dete je ležalo na divanu, vse otrpnelo, kakor da bi jo krč vil, obličje je bilo popolnem višnjevo, usta prekrenjena, oči so bile v jamah upale in osteklenele. Pri tem pogledu sem se uže bal, da sem

Iz Boke se poroča o razmerah na jugu: Nekaj dni sem prikazujejo se v jugovzhodno od tu ležečji občini Župi vstaške čete. Kaže se, da nameravajo iz Krivošij pregnani vstaši svoje delovanje razviti zdaj mej Boko in Buduvo.

Vnanje države.

Iz Petrograda se poroča, da je minister-ski komite predloge Ignatijeve glede židovskega vprašanja jednoglasno sprejel. Sklenilo se je, natančno preiskovati nemire proti židom, krive občutljivo kaznovati, storiti resne korake, da se zaprečijo daljni izgredi. Glede pravice židov se je baje sklenilo, da se omikanim židom razširijo pravice, na drugej strani pa da se skrbi za to, da ne bodo židje več izsesavali kristijanov. S temi sklepi bodo menda vendar zadovoljni najiskrenejši zagovorniki židov.

Kakor se poroča iz Pariza v „Wiener Allg. Ztg.“, zaukazal je car po Giersu mu predloženo knjigo: „Nihilisti in revolucija v Rusiji“ uničiti. V knjigi tej slavi se Ignatijev. V knjigi tej se glasi: „Ignatijev je zdaj prvi minister. Berolinski mir je samo etape. Ignatijev je Slovan, Giers Finec. Govori se denes v Evropi z neko razburjenostjo o panslavizmu. Rusija pa mirno pusti, ali celo lahko panslavizem zanikava, vendar je blizu dan, ko bode slovanski rod s starajočimi se rodovi srednje Evrope moral prestati velik boj.“

Iz Belgrada se poroča, da sprejemajo kralja, kamor koli pride na svojem potovanju, zelo slovesno in navdušeno.

Razmere v Bolgarskeji so silno kritične. Če smemo verjeti poročilom nemških listov, napravljajo liberalci upor in vladajoča stranka skuša nejevoljo naroda obrniti na zunaj. Pred očmi vlade delajo zelo marljivo Pan-Bolgari; oni zbirajo orožje in nabirajo prostovoljce. Nova narodna pesen: „V Macedonijo gremo, v Macedonijo gremo“ se poje povsodi. Vlada postopa pa vedno ostreje proti liberalcem. Več odličnih udov te stranke sestavilo je spomenico na kneza, v katerej se potreba zopetne upeljave ustave dokazuje. Ti možje hoteli so avdijenco pri knezu, a on jim je sporočil, da takih deputacij ne sprejema, a ukazal je, naj se ti liberalci ostro nadzorujejo in pred njihove hiše postavi se je žandarmerija.

Iz Carigrada se poroča, da je sultan od pustil Said-pašo in na njega mesto poklical Abdurrahmana-pašo. Nekateri listi hoté vedeti, da se je ta sprememba izvršila vsled nemškega vpliva na turškem dvoru, kajti slednji je velik prijatelj Nemcev. Ker se je tako pomnožil nemški vpliv pri sultanu, hote dokazati, da je to tudi dobro za avstrijske interese. Slednje ne verjamemo prav radi, kajti znano je, da, kjer ima Bismark svojo roko, ne more Avstrija iskati dobička.

V Francoskeji vršile so se volitve mairov (županov) in pri teh volitvah izgubili so republikanci okolo 300 mest. Volitve izpale so zaradi tega tako slabo, ker so se volilci zelo vzdržavali volitev. Neprijatelji republike trdijo, da narod nij posebno zadovoljen z zdanjim vladnim zistemom, osobito pa ne z afriško operacijo. Nu, istina je, da je izid teh volitev zelo neprijeten dogodjaj, a republika zaradi tega nij omajana.

V nemškem državnem zboru stavili so socialisti združeni z napredno stranko predlog, naj se odpravijo vsi izimni zakoni. K tem spada razen zakona o socialistih zakon o izganjanju jezuitov, o

nedopuščenem izvrševanju cerkvenih uradov, o diktaturi v Elzas-Lotaringiji, kakor tudi kancelarjevi p-ragrafi. Pri tem predlogu so socialisti mnogostranske podpore gotovi.

Znano je, da se bodo razmere mej Angleško in Irsko vendar le uravnale; Parnell je zmagal, in angleška vlada je voljna poslušati in izpolniti želje Ircev. Glavne zahteve irske deželne lige so: Vlada plača naj zaostalo najemščino in sprejme naj načrt, kako bi postali najemniki lastniki svojih najetih zemljišč.

Na škotskem otoku Skye pričelo se je agrarno gibanje. Zaprli so uže pet glavnih vodij gibanja, kateri so sodniškemu uradniku odvzeli eksekucijske ukaze in jih uničili. Vsi najemniki se branijo plačevati najemščino, dokler jim lord Macdonald, posestnik otoka, ne dovoli rabo nekaterih pašnikov, kateri so se jim pred nekaj leti odvzeli. V Škotskeji zavzimajo se sploh zelo za revne najemnike, ki komaj toliko v potu svojega obraza pridobe, da se prežive. Lord Macdonald dobiva od svojih posestev 60.000 funtov šterlingov, kateri dohodki pa so se po gori imenovanih pašnikih pomnožili za 24 tisoč funtov šterlingov.

Dopisi.

Iz gorenje savinjske doline 4. maja.

[Izv. dopis.] (Slovensk tabor v Celji.) Kakor hitro je prinesla stara tetka „Tagespošta“ glas, da hočejo kolovodje in kričarji laži-liberalne stranke v Celji svoj „Parteitag“ — na katerem bi po svojej starej navadi na nas miroljubne Slovence psovali — imeti, polastila se je vsacega, količkaj se zavednega Slovence pravična nejevolja, in „Slov. Narod“ je vsem štajerskim Slovincem iz srca govoril, ko je tako početje „predrzo“ imenoval. Slovenec je vsemu svetu znan kot pobleven in tih človek, on sovraži vsak prepir; posebno se pa v političnih stvareh vsakemu pričkanju s svojim rad ogiblje. To je v resnici za nas prav lepo in čedno, ima pa, kakor vidimo, zopet tukaj slabe nasledke. Spodnještajerskim nemškutarjem in privandranim Nemcem — koji so uže jedenkrat hoteli v Celji imeti svoj „Parteitag“, a jim ga je tedanja vlada prepovedala — zrastel je sedaj bolj greben, oni hočejo po vsej sili v sredini štajerske slovenske zemlje na nas pluvati, mirne njene bivalce grditi in sramotiti!

Radostnega srca pozdravili smo tedaj glas vrlih celjskih narodnjakov, da hočejo na ravno tist dan, ko bode „fakcijsna opozicija“ imela svoj „Parteitag“ — tik celjskega mesta sklicati slovensk tabor. Na noge tedaj! Udeležitev tabora naj bode tako velikanska, da se ga naši nasprotniki morajo ustrašiti. Povedali jim bomo v obraz vse židovsko-liberalne grehe! Gorenja savinjska dolina poslati hoče v mnogobrojnem številu najodličnejše svoje sinove na tabor, da pomagajo v krepkej besedi glasno protestovati proti nakanam in psovkam Michelitschev, Rakuschev et Comp.

Z Dunaja 3. maja. [Izv. dop.] (Iz državne zbornice. Grof Coronini — nasled-

nik Szlavyjev. O jezikovnej naredbi.) Včeraj bila je v državnem zboru razprava o žitnih carinah. Pri tej pripetilo se je nekaj, kar je res omene vredno. Oba generalna govornika za in proti carini za žito sta iz stranke avtonomistiške — grof Dzieduszycki govoril je za to, da se od vlade postavljen carina za žito sprejme, dr. Klaič pa je govoril za to, da se žito sploh te carine oprosti. V svojem govoru dokazoval je tudi, kako žalostno je stanje dalmatinskega prebivalstva sedaj, ko se v Dalmaciji za uvažanje žita še ne plačuje carina. Kaj pa bode še le potem, ko se bode vsled carine za Dalmacijo žito še bolj podražilo. V dokaz svoje trditve kazal je v zbornici kos črnega kruha, ki ga zauživa Dalmatinec sedaj. Ta je res grši nego vojaški komis-kruh. Pri tej točki stavljenih je bilo 14 predlogov. Klaičev predlog o popolnem oproščenju žitne carine je propal, kajti zanj so glasovali le Dalmatinci in del levičarjev. Ko se je glasovalo o Hallwichevem predlogu, naj se kraji na mejah proti Italiji, Nemčiji, kakor tud luke v Istri, Dalmaciji in Hercegovini oproste žitne carine, po imenih, omedlel je najstarejši poslanec v zbornici msgr. Negrelli. Slišijo se klici: vode, vode! Nekaj poslancev nese omedlelega iz zbornice v biró predsednikov. Czerkawski in drugi poslanci, ki so zdravniki, so koj pri omedlelem. Seja se pretrga za deset minut in zbornica bila je v trenutku skoro čisto prazna. Ko se je naznanilo, da je Negrelliju uže bolje, pričelo se je zopet zborovanje. Predlog Hallwichev bil je sprejet s 162 glasovi proti 145 glasov. S tem je carinskemu cenilniku prizadeta prva poteškoča, ki baš ne bode imela prijetnih posledic. Dokazano je pa s tem tudi, da so se stranke o tej razpravi grupirati začele na podlogi narodno-gospodarskih, a ne kakor do sedaj, političnih načel.

„N. Fr. Pr.“ iznenadila je političen svet s popolnem izredno novico. Na mesto odstopivšega splošnega finančnega ministra nijma priti Magjar, temveč — grof Coronini. Če se ta vest obistini, bode za Magjare hud udarec. Ogrski vpliv bil bi po tem takem strt, kar bi bila velika sreča za daljni razvoj avstrijske politike.

Jednemu českih listov se poroča, da bode jezikovna naredba, kakor jo je minister dr. Pražak izdal za Slovence v Štajerskeji, Kranjskeji in Koroškeji, polagano tudi za Goriško, Istro in Šlezijo proglašena. Ljubljanski dopisnik piše „Vaterlandu“, da je tudi „Narodov“ — r. — dopisnik, ki je ministru Pražaku večkrat očital neodločnost in preveliko mehkost, pohvalil nenavadno odločnost poslednje jezikovne naredbe.

Domače stvari.

— (Fran Hlavka †.) Danes v jutro ob 2. uri umrl je v Ljubljani Fran Hlavka v 29. letu svoje starosti. Hlavka poznat je našim čitateljem po

prepozen; zavoljo gotovosti sem še poskusil kri puščati in v svoje začudenje sem videl, da se je bolnica jela gibati; obraz se jej je oživil in žila je začela biti pravilno.

„Prosim,“ rečem materi, „položimo gospico urno v posteljo, preveč je ne smete odeti, dajte mi, prosim, pero, črnila in papirja, da zdravila zapišem.“

„Gospod,“ me vpraša mati, „pa ne da bi imela celo kolero?“

„Se ve da! Kaj tega nijste vedeli?“

Komaj sem to izgovoril, kar jame madama Dumiége strašno vpiti, kakor da bi bila obdivjana.

„Kolera! kolera!“ je tulila. „Brž ven iz hiše ž njo . . . Moje hčero! urno v spalnico . . . Salon je okužen . . . Kolera! . . . Ta nesrečnica mi ubije še moje otroke! Ven ž njo!“

Pri tem se je obesila na zvonec ter kričala na dekle: „Ven ž njo, proč jo peljite, brž, brž! Proč ž njo!“

Dekla je tudi bila pripravljena tako storiti, ali jaz sem se z vso močjo temu uprl.

„Otrok nikakor ne sme in ne more izpod strehe; to bi se reklo, jo v smrt poslati; takoj jo moramo v posteljo dejati.“

„Ali, gospod, vi hočete, da se je vsi drugi nalezemo, boleznj?“

Zastonj sem se trudil ljudem dopovedati, da kolera nij nalezljiva bolezen; gospa me nij poslušala ter v jedno mer kričala:

„Le proč, le proč! Ona mi še moje hčere ugonobi!“

Vprašam jo potem, kaj je z bolnico storiti.

„Kar hočete!“ mi odgovori. „V bolnišnico z njo!“

„V bolnišnico? Kaj ta otrok nijma starišev v Parizu? Zakaj jo pa imate v hiši?“

„Kaj da je?“ reče madama Dumiége z glasom, ki se ne da posnemati, toliko sovraštva je ob jednom izrazil. „Ona je v mojo nesrečo moja hči!“

„In vi lastnega svojega otroka v smrt obsodite? Hočete jo poslati v bolnišnico, kjer ne bode imela nikakeršne postrežbe in bo morala čakati, da je jedna postelja prazna?“

„Jaz hočem tako!“ odvrne mati, „ona mora v bolnišnico; ona bi mi moje hčere ubila?“

Zdaj sem bil prepričan, da bi bil nesrečni otrok v bolnišnici bolje preskrbljen, nego li v hiši take nesramne matere.

Dal sem dve slugi z nosilnicami poklicati, položil vanje bolnico, jo skrbno odel in ko sem stopal iz hiše, se nijsem mogel premagati, da bi madami Dumiége ne vrgel teh le besed: „Šiba božja vas bode doletela, madama!“

Bolnico so v moj oddelek prenesli.

(Konec prih.)

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Málóvrh.)

Druga knjiga.

XII.

(Dalje.)

„To me kar nič ne zanima, gospodine. Brez-pametno je vsakako, da sta to storila. — Ali prosim vas, recite mi vendar uže, kaj je uzrok vašega prihoda.“

„Ah, peklenski ti pisarski komandant,“ mislil je Paklin. „Tvoja prevzetnost ti bode še prešla!“

„Brat vaše gospe soproge,“ rekel je glasno in vsako besedo poudarjaje, „gospod Markelov je po kmetih, ki jih je puntal, izročen policiji in je zdaj zaprt!“

Sipjagin skočil je drugič s stola.

zanimljivih člankih „iz učiteljskih krogov“, glasbarjem pa kot spreten in vešč skladatelj, čegar skladbe izdala je tudi „Glasbena Matica“, katerej bil je odbornik. Mlado življenje uničila je jetika. V njem izgubili smo zopet na slovstvenem in glasbenem polju uspešno delujočo moč. Naj mu je blag spomin!

— (Koncert na citre) priredi g. Matija Ozbič dne 7. t. m. na Štemarjih pred svojim odhodom na čast Ločanom. Program: 1. Umlauf: „Brez prenehanja in počitka“, za dvoje navadne in jedne Elegiecitre. 2. Hejdrih: „Pod oknom“, moški četverspev. 3. Ecsedy: „Labudovo petje“, za dvoje citre. 4. Umlauf: „V večernem hladu“, za dvoje navadne in jedne Elegiecitre. 5. Nedved: „Oblakom“, mešani četverspev. 6. Umlauf: „Aeolsharfi glasovi“, za dvoje navadne in jedne Elegiecitre. 7. Umlauf: „Prav iz srca“, za dvoje citre. 8. P. H. Sattner: „Na planine“, mešani četverspev z bariton-solo. 9. Umlauf: „Štajerski jodlerji“, za dvoje navadne in jedne Elegiecitre. Po programu splošna zabava, petje in igranje na tamborico s spremljevanjem na kitaro. Vstopnina za osobo 20 kr. Ker je čisti dohodek namenjen za „Narodni dom“, se večja darila hvaležno sprejmejo. Začetek ob 8. uri zvečer.

(„Akad. društvo Triglav“) ima svoje prvo zborovanje v sledečem tečaju v soboto 6. maja. Gostilna: alte Bierquelle (Badgässchen.) Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Predavanje g. Gabrona: „O početku književnosti slavjanske“. 3. Razgovor o ptuj-skem izletu. 4. Slučajnosti. Gosti dobro došli. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Duhovenske spremembe v ljubljanskej škofiji.) K sv. Jakobu v Ljubljano prestavljen je za duh. pom. gosp. Josip Resnik iz Št. Ruperta. — V Mirni bil je preteklo nedeljo vpeljan novi župnik gosp. Fr. Jarec.

— (S. Gregorčičevih pesnij) prodalo se je do zdaj uže 1100 iztisov. Če pomislimo, da je preteklo še le dobrih 14 dnij, kar so izšle, je to v istini velik uspeh, kakeršnega nij dosegel do sedaj še noben slovensk pesnik. Ker se še mnogo znanih in odličnih rodoljubov nij oglasilo, nij dvomiti, da bode ta krasna knjiga kmalu razprodana.

— (Pravno terminologijo) izdeluje, kakor čujemo, g. H. Knjiga, ki bi obsezala okolo deset tiskanih pol, izšla bode koncem leta, če spisovatelj dobi založnika. Zdaj izdelana je uže do slednjih treh črk. Da bode delo izvrstno, so porok možje, ki mu pomagajo (jeden beležnik in dva jeziko-slovca) izdelavati to težavno delo.

P. n. gg. člani „Sokola“ vabijo se najuljudneje jutri v soboto dné 6. maja 1882 ob 8. uri zvečer v telovadnico k vaji za stopanje.

V Ljubljani, dné 5. maja 1882.

Odbor „Sokola“.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 5. maja. Pri procesu o požaru gledališča na Ringu izjavil je Helmesberger starejši, da je, koj ko je ogenj nastal, govoril z Landsteinerjem in ga prosil, naj preskrbi luč za gledališče, ker so še ljudje na galerijah. Landsteiner zanikava te trditve. Helmesberger mlajši potrjuje, da je njega oča govoril z Landsteinerjem.

Kajiro 5. maja. Laži-prorok Mohdi je zopet pretepel egiptovske čete, se polastil Senaarja, maršira proti glavnemu mestu Sudana, Chartumu, katero nij zavarovano. Po vsem Darfuru in Kordofanu razširjena je vstaja.

Meteorološko poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
1. maja	ob 7. uri zjutraj	738.46 mm.	+ 8.1°C	slaboten vzhod zmeren jugozahod	jasno	0.00 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	737.38 mm.	+ 21.8°C	slaboten jugozahod	jasno	
	ob 9. uri zvečer	738.62 mm.	+ 13.4°C	slaboten jugozahod	deloma jasno	
2. maja	ob 7. uri zjutraj	735.26 mm.	+ 10.4°C	brezvetrije zmeren jugozahod	deloma jasno	0.00 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	737.32 mm.	+ 22.4°C	brezvetrije zmeren jugozahod	deloma jasno	
	ob 9. uri zvečer	737.94 mm.	+ 14.8°C	brezvetrije zmeren jugozahod	jasno	
3. maja	ob 7. uri zjutraj	738.84 mm.	+ 11.4°C	slaboten jugozahod	jasno	0.00 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	736.35 mm.	+ 23.2°C	slaboten jugozahod	jasno	
	ob 9. uri zvečer	736.74 mm.	+ 16.7°C	slaboten jugozahod brezvetrije	jasno	
4. maja	ob 7. uri zjutraj	735.86 mm.	+ 12.6°C	slabotna burja slaboten jugozahod	jasno	0.00 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	734.14 mm.	+ 22.7°C	slabotna burja slaboten jugozahod	deloma jasno	
	ob 7. uri zvečer	732.90 mm.	+ 16.0°C	slabotna burja slaboten jugozahod brezvetrije	jasno	

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk se polagoma vzdiguje in je vsled tega tako enakomerno razdeljen, da znaša razloček mej maksimum in minimum samo 5 mm. Vetrovi so bili splošno slabotni in precej spremenljivi. Temperatura se je povsod vzdignila in stoji precej nad normalom; pri vsem tem nij posebno ekstremna, ker znaša razloček mej maksimum in minimum samo 10.0°C. Nebo je bilo povsod ali popolnem ali pa saj deloma jasno, vreme vsled precej visokega stanja barometrova tudi precej stanovito in gorko. Morje na dalmatinskem obrežju precej nemirno, pri Trstu pa skoro popolnem mirno.

Poslano.

Čestito uredništvo „Slovenskega naroda“. Sklicevaje se na §. 19 tis. zak. prosim, da se proti opazki v „Slovenskem narodu“ od dne 29. aprila t. l. Z gorenskega, v kateri se mej drugim na c. k. gozdno nadzorstvo stavi vprašanje: „ali ima c. k. drevesnica namen, da se vzderžuje za olepšanje vertov nemčurjev na državne stroške“ — v prihodnjo številko „Slovenskega naroda“ sprejme sledeči popravek. Lansko jesen čul sem od neka-

terih posestnikov v Bledu, da bi bili voljni golo hribovje okoli jezera z drevjem nasaditi, da bi več neslo in da bi se okolica olepšala. — V pospeševanje tega namena poslalo je c. k. gozdno nadzorstvo mesca marca t. l. partijo mladih mecesnov na posestnika g. Mallner-ja, ker se je radi tega obrnil po telegrafični poti do nadzorstva, in ker se on posebno briga za nasejenje okoli jezera, ter ga je z dopisom od 20. marca t. l. št. 310 naprosilo, da bi poslana drevesca razdelil mej dotične posestnike — kar je g. Mallner tudi blagovoljno preskrbel. — Ako je omenjeni gospod nekoliko rastlin porabil za olepšanje svojega pri jezeru ležečega vrta — zato c. k. nadzorstvo ne more biti odgovorno, ker ne spada mej njegove dolžnosti do- ločevati mesta, kamor naj bi se poslana drevesca sadila, in ker bi bilo tako nadzorovanje tudi nemogoče. Pri razdelitvi rastlin ne gleda c. k. gozdno nadzorstvo na osobo, ampak samo na namen; in tako se je letošnjo spomlad razposlalo mnogovrstnih rastlin na 25 posestnikov brez ozira na njih narodnost, ki so se oglasili o pravem času in neposredno pri c. k. nadzorstvu.

Mej gorenskimi občinami bila je občina „Gorje“ jedina, katera vsled svoje prošnje do c. k. nadzorstva nij dobila rastlin, ker se je še le dne 30. marca t. l. oglasila, torej v času, ko so bile že vse rastline oddane. — Povabila se je torej omenjena občina z dopisom od 1. aprila t. l. št. 379, da prihodnje leto ponovi o pravem času svojo prošnjo.*

C. k. deželno gozdno nadzorstvo:

Goll.

V Ljubljani 2. maja 1882.

*) Kakor smo se iz posebnega razkazila prepričali, dobili so od c. k. dež. gozdnega nadzorstva letos naslednji posestniki naprosena drevesca: A. Kobler in J. Trpotec v Litiji; P. Zeman in Fr. Orešek v Ljubljani; J. Vidic v Podnartu; A. Žvanut v Lozicah; Marko Črnič v Šentpetru pri Kamniku; A. Košenina v Spodnji Senici; F. Tomek v Rakovniku; F. Stare v Mengši; Marija Greselj v Trebnjem; F. Vičič v Postojini; J. Tomšič v Il. Bistrici; Marija Avčič v Drškovci; Drenik v Ljubljani; J. Mallner v Gradu; Janko Kersnik na Brdu; J. Globočnik v Železnikah; Fr. Kušar v Dravljah; A. Obreza, Anton Krašovec, A. Werli v Cirknici in Matej Turšič v Begunjah. Gospoda dopisnika, ki nam je dotično pritožbo poslal, nujno pozivljamo, da se opraviči. Uredništvo.

Dunajska borza

dné 5. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76	gld.	50	kr.
Srebrna renta	77	"	45	"
Zlata renta	94	"	55	"
1860 državno posojilo	131	"	—	"
Akije narodne banke	823	"	—	"
Kreditne akcije	339	"	75	"
London	120	"	05	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	53 1/2	"
C. kr. cekini	5	"	63	"
Državne marke	58	"	70	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	119	"
Državne srečke iz l. 1864	100	"	173	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	94	"	65	"
Ogrska zlata renta 6%	119	"	65	"
" " " 4%	88	"	95	"
" " " 5%	87	"	05	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	"	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	113	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	"	60	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99	"	20	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	"	50	"
Kreditne srečke	100	gld.	176	"
Rudolfove srečke	10	"	20	"
Akije anglo-avstr. banke	120	"	129	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	227	"	25	"

„Kaj . . . kaj ste rekli?“ jecljal je, a ne več z ministerskim baritonom, nego z jako priprostim glasom.

„Rekel sem, da je vaš svak zaprt in uklenen. — Ko sem to doznal, najel sem si voz in prihitel vam to javit. — Mislim, da sem s tem ustregel i vam i onemu nesrečnežu, katerega spasiti je v vašej oblasti.“

„Jaz sem vam jako hvaležen,“ rekel je istim slabim glasom Sipjagin in tako zvoniti začel, da se je po celej hiši čulo.

„Jako hvaležen,“ ponavljal je v drugo ali uže ostreje. — „Ali znajte, človek, ki se odloči vse božje in človeške uredbe spremeniti — in naj si bode stokrat moj sorodnik — ta v mojih očeh noben nesrečnež nij . . . , nego zločinec!“

Sluga vstopil je hitro v kabinet.

„Ekscelenca, ukažete?“

„Ukaži, da se voz upreže s štirimi konji! Jaz grem v mesto. Filip in Stepan gresta z menoj!“

Sluga odšel je hitro.

„Da, gospodine, moj svak je zločinec! Jaz se peljem v mesto, a ne, da ga spasim! O ne!“

„Ali ekscelenca . . .“

„To so moji principi in prosim vas, da me ne nadlegujete z daljšimi ugovori.“

Sipjagin začel je po sobi hoditi, a Paklin gledal ga je debelo.

„Fej te bodi,“ si je mislil, „o tebi se govori, da si liberalen. Ti si kakor tuleč lev!“

Vrata so se odprla in Valentina Mihajlovna in Kolomejcev vstopila sta hitro v sobo.

„Kaj pomeni to, Boris? Ti si upreči ukazal? Ali se pelješ v mesto? Kaj se je pa zgodilo?“

Sipjagin stopil je k svojej ženi ter jo prijel za desno roko in sicer mej roko samo in komolcem. „Il faut vous armer de courage, ma chère. Tvojega brata so zaprli.“

„Mojega brata? Sergeja? Zakaj?“

„Ker je mej kmeti širil socialistične teorije. (Kolomejcev zacvilil je tu nezadovoljno.) — On pridigoval jim je revolucijo in jih puntal! Ali oni so ga zgrabili in izročili — policiji . . .“

„Bedak! A kdo vam je to povedal?“

„Ta gospod tu . . . gospod . . . gospod Kolomejcev.“

Valentina Mihajlovna pogledala je Paklina, ki se je pred njo globoko priklonil. — („Ah! kako krasna je ta ženska!“ si je ta mislil. — Ah, kako je Paklin čislal še v tem hipu žensko lepoto!)

„In ti se hočeš v mesto peljati — še tako pozno?“

„Gubernator gotovo še bedi.“

„Nijsem li jaz vedno dejal, da se bode stvar tako končala,“ umešal se je Kolomejcev v razgovor. „Saj to nij bilo drugače mogoče. Kako krasni dečki so naši kmetje. — Pardon, madame, c'est votre frère! Mais la vérité avant tout!“

„Ti pojdeš torej na vsak način?“ vprašala je še jedenkrat Valentina Mihajlovna.

„Jaz sem trdo uverjen,“ nadaljeval je Kolomejcev, „da je tudi tisti učitelj, gospod Neždanov, v to stvar zapleten. I'en mettrais ma main au feu. — To je vse jedna ter ista druhal. Ali tega nijso zaprli? Znete li kaj o tem?“

Sipjagin odkimal je zopet, kakor uže prej.

„Ne vem — in tudi vedeti nečem! Ah, da,“ rekel je proti svojej soprogi, „il' parait, qu'ils sont mariés.“

(Dalje prihodnjic.)

Darila za „Národní dom“.

Na razstanku prijateljev pri Pečariču v Metliki	4	—	
Vesela družba v G.	1	—	
G. Križnik Gašpar iz Motnika	1	—	
Iz Ljutomera:			
G. Anton Šlamberger, c. kr. notar	10	gld.	— kr.
G. Radoslav Kovačič, učitelj	1	50	„
G. F. Sršen, trgovec	2	—	„
Vkupa	13	50	„
G. Fran Kovač v Ložu	4	94	„
G. Kazimir Jelušič v Kastvu	2	1	„
Iz pušice v havarni „Merkur“	6	20	„
Pri jour fixu „Sokola“ dne 29. aprila nabranih	5	—	„
Gg. uradniki banke „Slavije“	8	12	„
Iz Zagreba:			
G. Vinko Sevnik, večnik banskega stola	5	gld.	— kr.
G. dr. Josip Kopač, odvetnik	5	—	„
G. dr. Lovro Vidrič, odvetnik	5	—	„
G. F. Crnovšek, upravitelj teleg. urada	3	—	„
G. Ivan Jazbec, kontrolor teleg. urada	2	—	„
G. M. Arko, trgovec	2	—	„
G. A. Gnezda, trgovec	2	—	„
G. Ilija Guteša, trgovec	2	—	„
G. Anton Kos, tajnik banskega stola	2	—	„
Vkupa	28	—	„
G. Bogolin Miha, župnik v Ajdovici	1	—	„
Iz Kropce:			
G. J. Magušer v Kropi	5	gld.	— kr.
G. M. Kovžca	—	30	„
G. J. E. Supan	1	—	„
G. T. Sušteršič	1	—	„
G. J. Kapus	2	—	„
G. F. Varl	1	—	„
G. M. Supan	1	—	„
Narodna družba	2	20	„
Gospa M. Jalenova v Kropi	1	—	„
Iz pušice pri g. F. Pircu v Kropi	—	40	„
Večnarodnjakov v Kropi	3	6	„
G. L. Brnik v Kamni gorici	5	—	„
G. M. Pesjak v Kamni gorici	2	—	„
G. A. pl. Kappus v Kamni gorici	10	—	„
Družba pri Tomaževih v Kamni gorici	—	40	„

Narodnjak v Kamni gorici	—	gld.	2	kr.	
Narodnjak v Kamni gorici	—	10	„	„	
G. Jakob Aljaž, na Dobravi	1	—	„	„	
Gospod. M. Magušar v Kropi	—	50	„	„	
Vkupa	—	36	98	„	
Vkupa	—	1525	gld.	61	kr.

Poslano.

Po svojih prijateljih pozvedel sem, da se je dne 20. do 23. aprila po Logatci pijan tuj dimnikar klatil, kateri se je kot mojega pomagača predstavil ter računil dvakrat višje, kakor je navadna cena za snaženje dimnikov. Opozorujem častite gospode posestnike v Logatci, Cerknici, Loži in sploh povsod, kjer je znano, da dimnike jaz podpisani snažim, da moj pomagač vedno moje knjižice za delo kot spričalo seboj ima, — in da naj se, kakor do zdaj navadno, dovršeno delo vselej v knjižici potrdi. Na Vrhniki, dne 4. maja 1882.

Fran Malavašič,
dimnikarski mojster.

(293)

Zahvala.

Za vsestranske dokaze srčnega sočutja mej boleznijo in o smrti nepozabljivega mi moža

Frana Štruklja,

hišnega posestnika in podpredsednika čitalnici, kakor tudi za izvenredno spremstvo pri pogrebu, za mnogo darovanih lepih vencev, posebno pa še slavnemu moškemu pevskemu zboru šišenske čitalnice za miloglasno petje, izreka najtoplejšo zahvalo

M. Štrukelj,
soprog.

(294)

Naznanilo preselitve.

Imam čast naznanjati čestitemu občinstvu, da bodem svojo zalogo **8. maja** z Mestnega trga

v Špitalske ulice v Schreyerjevo hišo

preložila. Prosim čestito občinstvo, da me tudi v novi zalogi pogosto obišče, jaz bodem natančno skrbela, da bode vse po volji postreženo.

Spoštovanjem

Marija Podkrajšek.

(272—3)

Hiša v najem

se dá na **Vrhniki**, v sredi trga št. 30, v kateri je bila, ko še nij bilo železnice, velika in stara kréma. Hiša ima pritično dve sobi, kuhinjo, drvarnico in dve izvrstni kleti; v prvem nadstropju 4 lepe sobe s kuhinjo, poleg hiše pa hlev z izvrstnim prostorom. Hiša je za kako kupčijo jako pripravna. — Adreso pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

(297—1)

Na prodaj

je na **Brodu sredi Logatca** ležeča hiša s hlevom vred, zraven vodotoka, kateri nikdar ne usahne, zraven cesarske velike ceste, primerna posebno za vsako tovarno ali tudi drugo obrtnjo. Dolgost ozidja je 16 sežnjev, širjava 6 sež., 200 □ sežnjev sveta. Proda se iz lastne roke za 3200 gld. pri podpisnem.

Tudi se daje takoj v najem pri spodaj podpisnem več lepih sob s kuhinjo itd. vred zraven kolodvora v Dolenjem Logatci, posebno primerno za gospode, kateri želijo letni čas na deželi preživeti ali tudi za c. kr. okrajno glavarstvo. Več se izve pri

(273—3)

J. Gostiši v Dol. Logatci.

Kava — Čaj,

naravnost iz **Hamburga** po pošti, poštnine prosto incl. zavetje, kakor znano v realnej fino dišečej robi v vrečkah od **5 kilo** po poštnem povzetju.

Rio, fino močan	3.45
Santos, močan	3.60
Kuba, ff., zelen močan	4.10
Nikaragua, zelo fin, mehak	4.90
Ceylon, modro-zelen, močan	5.—
Gold-Java, zelo fin, mehak	5.20
Portorico, delikaten, fino vkusen	5.40
Perl-Kava, zelo fin, zelen	5.95
Angostura, velika zrna, delikaten	5.95
Menado, rujav, zelo fin	6.35
Java, I., zelo plemenit, briljanten	7.20
Afrik. Peri-Mocca, prava	4.95
Arab. Mocca, prava, plem. ognena	7.20
Stambul-Kava-zmes, Mocca in Campinas, jako priljubljena	4.95
Čaj pr. kilo. Congo ff.	2.30
Souchong, ff.	3.50
Tonkay, fin, zelen	3.50
Družinski čaj, zelo fin	4.—
Riž, zelo fin, pr. 5 kilo	1.40

Obširne cenilnike gratis in franko.

(243—3)

A. B. Ettlinger, Hamburg.

Plzensko pivo.

Mi si jemljemo čast s tem naznanjati, da se začne **izdavanje našega piva dne 8. maja** a. c. in je bodemo na dalje notirali z **gld. 13.50** per hektoliter netto kasa od pivovarne, sodove franko tja nazaj, **gld. 18.50** per hektoliter netto kasa od naše zaloge — gospod **F. Schemmwy, Gradec, Annenstrasse 35** — sodove franko v Gradec nazaj. Naklonjenja naročil na ta izvrstni produkt prosimo spoštovanjem

Meščanska pivovarna v Plznu,
ustanovljena 1842.

(Ponatis se ne plača.)

(289—2)

Tujci:

4. maja.

Pri **Slonu:** Klugmann, Schneider, Steiner, Braumüller z Dunaja. — Fischer iz Pešta. Föhr iz Darmstadta.

Pri **Malič:** Lavrenčič iz Gradca. — Novak, Lederer, Dornjač vsi z Dunaja. — Baron Wambolt z Dolenjskega. — Einstein iz Monakova.

Pri **avstrijskem cesarju:** Breclnik iz Ljubljane. — Petrovc iz Cemsienik.

L. EHRWERTH,

zobni zdravnik, v Gosposkih ulicah št. 1,

ordinira v vseh

zobnih boleznih

in postavlja zdaj

umetne zobe in zobovje

dobro in brez bolečin. (77—25)

GRAND THEATRE MECANIQUE.

Arena na cesarja Frana Josipa trgu.

Zadnji teden.

Jutri v soboto zvečer ob 7^{1/2} uri

briljantna predstava.

V nedeljo dve predstavi.

Začetek prve ob 4^{1/2} uri popoldne, druge ob 7^{1/2} uri zvečer.

Na mnogostransko zahtevanje še jedenkrat: **Zaliv Napuljski. — Veliki požar v Moskvi leta 1812.**

V ponedeljek predstava.

Spoštovanjem **Fr. Gierke,** mlajši.

(296)

Naznanilo.

P. n. gospem naznanja podpisani, da je odprl

štacuno z blagom za gospe

ter jim nudi priložnost, dobro blago po prav nizkej ceni kupiti, ker ga po znižanej ceni prodaja in sicer:

plašče za dež	po gld. 4-80 do 16 gld.,	poprej po gld. 8	do 24 gld.,
gospejne jopiče	2-80	10	5-50 18
vsakovrstne mantlete	7.—	45	10.— 60

Dalje ima veliko zalogo

španskih zobcev (špic)

črnih, belih in crēm; modereev itd., veliko zalogo vsakovrstne priprave za obleko za gospe in gospe; **fino trakovje in franže** itd. itd. po najnižjih cenah.

P. n. gospem in gospodom se v obilen obisk najuljudneje priporoča

Večeslav Bilek,

v Ljubljani, Mestni trg št. 9.

(279—3)